

## Datorbaserad bedömning av en- och flerspråkiga elevers läsförståelse

Sofie Johansson Kokkinakis

Keywords: läsförståelse, ordförståelse, flerspråkighet, datorbaserad bedömning

Forsknings- och utvecklingsprojektet MASTER, (Mining and Simplifying Texts for Easy Reading), med finansiering från Markus och Amalia Wallenbergs forskningsfond, syftar till att stödja skolelevers läs- och skrivutveckling i åldrarna 10-15 år. Det sedan tidigare känt att det är en utmaning för lärare att på ett enkelt och empiriskt belagt sätt hitta rätt utvecklingsnivå i elevers läsutveckling och därmed rätt stöttningsstrategi, jmf. "zone of proximal development" (ZPD), Vygotsky (1976). I flera internationella studier har det konstaterats att elevers kunskaper i bl.a. läsförståelse och naturorienterade ämnen försämras (OECD Pisa, 2009).

Forskningsfrågor som behandlas är hur läsförståelse och ordkunskap systematiskt kan bedömas på barn i olika åldrar, olika skolämnen och hur bedömningsresultat kan användas för att identifiera nya texter lämpliga för elevers färdighetsnivå.

Testernas innehåll består av material som representerar kunskaper i svenska, samhällsorienterade och naturorienterade ämnen. För konstruktion av testerna har autentiskt undervisningsmaterial använts och textkorpusar har skapats för ändmålet. Korpusarna består dels av romantexter, dels av läromedelstexter, alla anpassade för elever i specifika åldrar. Därefter har texterna genomgått språkteknologisk analys, bedömts efter ett antal lingvistiska lexikala och grammatiska egenskaper och slutligen rangordnats enligt svårighetsgrad med en modell för läsbarhet (Mühlenbock, 2013). Vid testkonstruktion har läsförståelsestrategier från det internationella testet PIRLS använts och tidigare forskning om ordförståelse (Nation, 2014). För att kvalitetssäkra och framtidssäkra testningen är testerna datorbaserade. Testerna utförs i tre svenska städer under tre år på 4000 elever med varierande språklig bakgrund.

På konferensen presenteras bedömningsmodeller för läsförståelse och ordkunskap samt resultat från utprovning på svenska romantexter av dessa modeller på elever med olika språklig bakgrund. Starka samband redovisas mellan ordkunskap och läsförståelse i alla åldrar oavsett språklig bakgrund samt stora skillnader mellan skolor med varierande andel modersmålstalare.